

Valtiovarainministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön esittää pyydettyinä lausuntonaan asiakohdassa mainitun luonnoksen johdosta seuraavan

1. Esityksen valmistelu

Kuten luonnoksessa todetaan, sen valtiovarainministeriö on valmistellut esitystä yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

2. Alkoholiverotuksen merkitys alkoholihaittojen vähentämisessä

Sekä kansainvälisistä että suomalaisista alkoholitutkimuksista tiedetään, että alkoholijuomien hinnan nostaminen esimerkiksi alkoholiveroja korottamalla on alkoholihaittoja vähentävistä keinoista kustannustehokkain. Jos alkoholijuomien verotusta koskevia säännöksiä tai verotasoja muutetaan, muutoksilla voi olla kansanterveydellisiä vaikutuksia.

3. Esityksen mahdolliset vaikutukset kansanterveyteen

Esitysluonnoksessa on perusteellisesti käsitelty keskeisiä ehdotuksia. Pientuotantotodistusta ja denaturoitua alkoholia koskevilla teknisillä muutoksilla ei ole kansanterveydellistä merkitystä, mutta miedon oluen verotason muutoksella näitä vaikutuksia voi olla.

Ehdotuksen mukaan miedon oluen alennetun verotason alarajaa nostettaisiin, joka merkitsisi esimerkiksi 3,5 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävän oluen verotuksen kevenemistä. Koska samalla kyseisen tuoteryhmän alkoholiverotuksen tasoa nostettaisiin, muutos olisi melko pieni.

Periaatteessa esimerkiksi mainitun vahvuisen oluen verotuksen (eli hinnan) alentaminen ei edistä väestön terveyttä, mutta esityksen jaksossa 4.2 ”Sosiaali- ja terveysvaikutukset” on kuvattu oikein sitä mahdollisuutta, että alentamalla joidenkin miedompien alkoholijuomien hintaa kuluttajat voivat siirtää kulutustaan vahvemmista alkoholijuomista miedempiin. Alkoholin kokonaiskulutus voisi näin ollen vähentyä, jos miedomman oluen sisältämän alkoholin kulutuksen lisääntyminen korvautuisi suuremmalla kulutuksen vähentymisellä vahvempien oluiden sisältämän alkoholin osalta.

Suomessa on runsaasti kokemuksia ja näyttöä siitä, että mietojen alkoholijuomien suosiminen ei ole vähentänyt alkoholin kulutusta ja haittoja. Lisäksi kansainvälisessä tutkimuskirjallisuudessa on ainakin yksi analyysi, jonka mukaan ei ole olemassa tutkimusnäyttöä siitä, että miedompien alkoholijuomien kysynnän lisääminen saisi väestön alkoholin kulutuksen vähenemään. Sen sijaan tavoiteltua kulutuksen siirtymistä voisi syntyä kahden toimenpiteen yhteisvaikutuksena, jos miedompien juomien saatavuuden lisäämisen yhteydessä vähennettäisiin vahvempien

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

295 163 415
358 295 163 415

kirjaamo@stm.fi
stm.fi

juomien saatavuutta. (Lisa Jones, Mark A Bellis: Can promotion of lower alcohol products help reduce alcohol consumption? A Rapid Literature Review; NorthWest Public Health Observatory, Liverpool John Moores University, May 2012).

Sosiaali- ja terveysministeriö on joka tapauksessa esityksen valmistelun yhteydessä arvioinut, että tarkkaan kohdennettu ja vähäinen verotuksen muutos ei todennäköisesti lisää alkoholin kokonaiskulutusta. Sen sijaan muutos voi edistää sitä, että enintään 3,5 tilavuusprosenttia alkoholia sisältäviä mietoja oluita tuodaan kuluttajamarkkinoille kilpailemaan vahvempien oluiden kanssa.

Kansliapäällikkö

Kirsi Varhila

Johtaja

Jari Keinänen

Liitteet Napsauta tähän hiirellä ja kirjoita liitteiden nimet kukin omalle rivilleen. Rivinvaihto enterillä.

Jakelu VM Valtiovarainministeriö

Tiedoksi